

ger, Ministeriet gennem disse Lovforslag giver Rigsdagen for den kommende Tid paa Dyrtidsspørgsmaalets Omraade. Lad os tage den Overenskomst, som for nogle Dage siden sluttedes mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening, efter hvilken Timelønnen i Provinserne sættes til 1 Kr. 40 Øre. Et lille ganske nøgternt Regnestykke har sin Værdi i dette Øjeblik, hvor man fra et Par Sider har været noget tilbøjelig til at se bort fra de faktiske Forhold og helst vil svæve i Skyerne. En Timeløn af 1 Kr. 40 Øre giver for 48 Arbejdstimer 67 Kr. 20 Øre. Lad os regne, at en Arbejdsmandsfamilie normalt bestaar af 6 Personer: Mand, Hustru og 4 Børn, saa gaar man vist ikke meget bort fra det faktiske. Man har formodentlig ogsaa Lov til at forudsætte som den almindelige Opfattelse, at Kosten pr. Dag til en Arbejdsmand, hans Hustru og hans Børn gennemsnitlig ikke kan sættes til mindre end den Sum, for hvilken Arrestanter i Landets Arresthuse forplejes, nemlig 1 Kr. 25 Øre. Jeg har spurgt Arrestforvarere hist og her og bedt dem svare ganske ærligt, om de kunde tjene Penge paa 1 Kr. 25 Øre pr. Arrestant daglig. De har sagt: Nej, vi vilde hellere undvære Arrestanterne end forpleje dem for 1 Kr. 25 Øre. Og det er sikkert rigtigt nok.

Men 1 Kr. 25 Øre til en Arbejdsmandsfamilie paa 6 Personer giver 7 Kr. 50 Øre pr. Dag og pr. Uge 52 Kr. 50 Øre alene til Mad. Hvis man vil indvende noget imod at regne med 1 Kr. 25 Øre til hver Person pr. Dag, det samme, Arrestantforplejningen andrager, og vil mene, at det er for højt regnet, saa vil jeg sige, at alle vi, der har praktisk Erfaring gennem vore udmærkede og dygtige Hustruer, som er vante til at forvalte en lille Indtægt paa en fortræffelig Maade, ved, at en Familie paa 6 Personer uhyre vanskeligt kan faa Kosten for mindre end 50 Kr. ugentlig. Ganske vist: det ikke blot kan gøres, men det gøres ogsaa. Men hvordan gøres det? hvordan lever de Mennesker? Det ser vi nok baade hist og her. Men hvis vi nu har Lov til at regne med 1 Kr. 25 Øre pr. Dag eller 52 Kr. 50 Øre om Ugen, saa vil det altsaa sige, at der bliver 14 Kr. 70 Øre om Ugen til

Rest til Husleje, Brændsel, Belysning, Vask, Sygekasse, Træsko, Reparation af Bohave o. s. v., hvilket jo ganske umuligt kan slaa til, det ved vi alle sammen. Vi skal ned til, at en saadan Arbejdsmandsfamilie kun bestaar af 4 Personer, Forældre og 2 Børn; i saa Fald bruger de 35 Kr. om Ugen til Mad og har 32 Kr. 20 Øre til alle de andre Livsfornødenheder, og det kan vel nogenlunde gaa. Det vil altsaa sige, at i Familier med 4 Børn skal de 2 bogstavelig talt leve af Rov eller af de Smuler, der falder fra de andres Maaltid.

Nu er Spørgsmaalet, hvor mange Arbejdsmander der er her i Landet, som maa leve af disse 67,20 Kr. Det drejer sig om et meget stort Antal. Forholdet er ikke saadan, som det ærede Medlem fra Bjerre vistnok i Alvor forudsatte, at selv om ikke de 180 Kr. om Ugen var Norm, saa var dog vistnok — det sagde det ærede Medlem ikke, men det mener jeg, man har Lov til slutte af hans Udtalelser — en Indtægt, der laa omkring Halvdelen af dette Beløb, vel nok omtrent det normale. Det er det slet ikke. Ifølge alt, hvad jeg ved gennem mine Bekendtskaber, fra min Færden rundt omkring, fra mit store Kendskab til Arbejdernes Lønvilkaar og Levevilkaar — og der er det interessante Forhold til Stede, at i en lang Række af vore Provinsbyer, navnlig de mindre, er Haandværkernes Lønninger ikke væsentlig højere end Arbejdsmandslønningerne, saa naar jeg her taler om Arbejdsmandene, kan jeg godt tage mange af Haandværkerne og de smaa Bestillingsmænd med, hvis Vilkaar ikke er anderledes end Arbejdsmandenes — ifølge mine personlige Erfaringer tør jeg sige, at en Fortjeneste for en Arbejderfamilie, der ligger omkring 65 Kr. ugentlig, er saa almindelig, at den er lige ved at maatte betegnes som normal.

Men da det ærede Medlem fra Bjerre havde fremsat sine gentagne Gange citerede Udtalelser her i Dag, ringede jeg op til Arbejdsmandenes Forbunds Kontor og spurgte, om de kunde sige mig noget om, hvor stort et Antal af deres Medlemmer der nu arbejdede for 1,40 Kr. i Timen i Provinsen. Saa sagde man mig — det var en ganske kort Konference, jeg kunde have med dem, og deres statistiske Materiale laa ikke